

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN
Postboks 325
1502 MOSS

Vår referanse:
22/19911-2

Deres referanse:
2019/21036

Saksbehandler:
Maja Dinéh Sørheim

Dato:
14.12.2022

Nasjonalpark i Østmarka – høringsinnspill fra Nordre Follo kommune

Det vises til høringsbrev av 14. oktober 2022, hvor Statsforvalteren ber om innspill til verneforslag for nasjonalpark i Østmarka med frist 15. januar 2023.

Kommunestyret i Nordre Follo kommune vedtok 7. desember 2022 å avgi følgende høringsuttalelse:

Det er svært positivt at flere av kommunens tidligere innspill er hensyntatt og Statsforvalteren berømmes for å ha funnet gode og smidige løsninger på noen av de vanskelige problemstillingene som er blitt bragt på bane.

Nordre Follo kommune støtter fortsatt opprettelse av et større verneområde i Østmarka. Kommunen har gjennom hele verneprosessen i sine vedtak, innspill og uttalelser gitt tydelig uttrykk for at man forutsetter økonomisk erstatning som skogeier. Denne forutsetningen opprettholdes.

Nordre Follo kommune foretrekker alternativ 1 (nasjonalpark), men anser likevel både alternativ 1 (nasjonalpark) og 3 (naturreservat) som gode alternativ til vern i Østmarka.

Kommunen opprettholder sitt tidligere forslag om at området ved Krokhol golfbane, som har umiddelbar adkomst via Enebakkveien, er en godt egnet lokalitet for et eventuelt nasjonalpark-/besøkscenter.

I tillegg har kommunen følgende innspill:

- a) **Sykling og bruk av hest:** Det stilles spørsmål ved om fremtidig økt bruk og slitasje som følge av trekkplasterfunksjonen til en nasjonalpark, vil komme utenfor hensynet om å ivareta dagens bruk. Kommunen ber Statsforvalteren vurdere om sykling og ridning på sti innenfor nasjonalpark-/naturreservatområdet bør kanaliseres til kun utvalgte stier. Det understrekes at innspillet utelukkende omfatter området som foreslås som nasjonalpark/naturreservat, ikke innenfor friluftslivsområdet.

Nær og nyskapende

- b) **Beiting:** Ifølge forslag til forskrift for nasjonalpark og naturreservat gis det en generell åpning for beiting. Kommunen støtter at det åpnes for å skjøtte kulturmark innenfor verneområdet med fortsatt beiting, men anser at en generell åpning for beitedyr i Østmarka ellers vil være i motstrid med verneformålet. Kommunen mener derfor at det i forskriften bør angis i hvilke områder det åpnes for beitedyr eller settes noen form for romlige begrensninger.
- c) **Båndtvang:** Østmarka er svært kupert og krevende terreng for flere arter, samt ulverevir. Av den grunn ber kommunen at det vurderes båndtvang hele året innenfor nasjonalparken. Dersom det tillates fri beiting (ref. punkt b), er dette ekstra aktuelt.
- d) **Motorferdsel:** Det bør presiseres spesifikt i forskriften for friluftsvernområdet at transport av bevegelseshemmede via Høykrokholveien til den tilrettelagte fiskeplassen ved Tretjerna er å anse som «nødvendig transport på veier», slik at intensjonen med fortsatt bruk av den tilrettelagte fiskeplassen kommer tydelig frem.
- e) **Toalettfasiliteter:** For å forhindre tilgrising på særlig trafikkerte og populære steder foreslår kommunen utplassering av noen få, enkle utedoer ved mye brukte turdestinasjoner og større stikryss inne i verneområdet, eksempelvis ved Tømmeråsen.
- f) **Tømmerholen:** Det går en vei inn til Tømmerholen fra sørøst som nå ligger innenfor området foreslått til friluftslivvern. Denne veistubben bør tegnes inn som eksisterende vei i vernekartet, da denne veien brukes når tyngre kjøretøy skal inn til Tømmerholen med f.eks. materialer. Brua på den korteste veien inn til Tømmerholen, som er lagt utenfor friluftsvernområdet, kan ikke trafikkeres med tyngre kjøretøy enn personbil.
- g) Det er behov for en tydelig rolle- og myndighetsdelegering for en helhetlig drift av verneområdet, inkludert en avklaring av hvilke forvaltning- og driftsoppgaver kommunen fremdeles skal ha og hvilke oppgaver som bortfaller. Det skaper unødige uklarheter at det i høringsdokumentet står at «man bør forvente at kommunene i tilsvarende omfang som tidligere fortsetter å ivareta sine oppgaver i kraft av å være eier og samtidig ivareta sitt ansvar innenfor friluftsliv og folkehelse.»
- h) I forskriftstekstene er det oppdaget flere forskjeller mellom henholdsvis nasjonalpark og naturreservat som ikke fremstår som logiske (se tabell 1). Statsforvalteren bes gjennomgå disse.

Tabell 1: Oversikt over forskjeller i forslagene til forskrift for henholdsvis nasjonalparkvern og naturreservatvern.

Forslag til forskrift for:	Side i høringsdokumentet	Paragraf	Ordlyd
Nasjonalpark	62	§ 1	<p>Formålet med forskriften er å bevare et større skogområde i lavlandet i Sørøst-Norge med særegne og representative økosystemer og landskap som er uten tyngre naturinngrep.</p> <p>Formålet er videre å ta vare på:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. et skogøkosystem med tilhørende arter, bestander, naturtyper, landskap og geologi b. landskapsformer i et særegent skoglandskap med variert topografi og myrer, sjøer og vannsystemer c. kulturminner, kulturmiljø og kulturhistorie <p>Forskriften skal gi allmennheten anledning til å oppleve naturen uforstyrret gjennom naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Området er også egnet for forskning og undervisning.</p>
Naturreservat	66	§ 1	<p>Formålet med forskriften er å bevare et stort og variert skogområde i lavlandet på Østlandet, som representerer en bestemt type natur i form av gammel og lite påvirket skog og med tilhørende arter, bestander, naturtyper, landskap og geologi. Området har særskilt betydning for biologisk mangfold gjennom å være leveområde for arealkrevende skogsarter og med en naturlig dynamikk mellom arter på ulike nivå i næringskjeden.</p> <p>Området har også særskilt naturvitenskapelig verdi.</p> <p>Det skal samtidig tas hensyn til bruk av naturreservatet til idretts- og friluftslivsformål som ikke forringer verneverdiene nevnt i første ledd.</p>
Nasjonalpark	62	§ 3 a.	[Det er likevel tillatt med] vedlikehold av eksisterende veier, bygninger, anlegg og innretninger.
Naturreservat	67	§ 4 i.	[Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for] vedlikehold av eksisterende veier, bygninger, anlegg og innretninger i henhold til standard på vernetidspunktet.
Nasjonalpark	62	§ 3 f.	[Det er likevel tillatt med] drift og vedlikehold av Forsvarets anlegg.
Naturreservat	-	-	Ikke nevnt
Nasjonalpark	64	§ 8, 1. ledd	Motorferdsel til lands, til vanns og i lufta under 300 meter fra bakken er forbudt.
Naturreservat	67	§ 5 a.	Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
Nasjonalpark	64	§ 10, 1. ledd	Forurensning og forsøpling er forbudt, samt lagring av materialer og gjerdeutstyr o.l. All bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet er forbudt.
Naturreservat	-	-	Ikke nevnt

Med hilsen

Ingvild Marthinsen
virksomhetsleder

Maja Dinéh Sørheim
miljørådgiver naturmangfold

Dokumentet er godkjent elektronisk.